

Yaşasın İşçilerin Uluslararası Mücadele Birliği

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

• 15 Eylül 2021 • No: 162

10 Milyon İşsiz,
Can Yakan Hayat
Pahalılığı, İktidarın
Toplumu Nefessiz
Bırakması...

Çaresiz Değiliz: Güç Bizde Derman Ellerimizdedir!

Patronlar sınıfıyla aynı ülkede yaşamamız aynı sınıftan olduğumuz anlamına gelmiyor. Onların Türkiye’inde bir avuç azınlık zenginlik denizinde yüzerken; işçilerin, öğrencilerin, emeklilerin ve esnafın Türkiye’si kan ağlıyor! Emekçilerin Türkiye’inde yoksulluğun doğurduğu çaresizlik duygusu anne ve babaların sinesine bir yumruk gibi çökerken, onlar saraylarından bağırıyorlar: Porsiyonları küçültün, porsiyonları!

Toplumun çoğunluğunu oluşturan emekçiler için yaşam her geçen gün daha zor ve zahmetli hale geliyor; sıkıntı veren sorunlar büyüyüp etkisini artırıyor. İşçisinden öğrencisine, emeklisinden işsizine kadar emekçilerde **endişe** ve yarına dair **karamsarlık** duygusu hâkim! 10 milyon işsiz olduğu, reel ücretlerin eridiği ve hayat pahalılığının durdurulamadığı, fakirleşme/yoksullaşma çukurunun genişleyip derinleştiği, milyonlarca öğrencinin geleceksizlik kaygısı yaşadığı **bir toplumun yüzü gülebilir mi?** Tek adam rejiminin toplumu nefessiz bırakmasını, hakkını arayan ve demokrasi isteyenleri “vatan haini” ilan etmesini; yanan ormanlar ve felakete dönüşen seller karşısında doğru düzgün önlem almamasını da ekleyelim. Her alanda toplumsal sorunlar devasa bir yumağa dönüşürken, iktidar neredeyse tüm politikasını gerçekleri inkâr etme ve hayali bir Türkiye algısı yaratma üzerine kurmuş durumda.

İktidar ve medyasının hayali Türkiye’inde ülke ekonomisi şahlanıyor, uçuyor, taklalar atıyor ve dünyanın en gelişmiş ülkeleri kıskançlıktan ne yapacaklarını bilemeyip kuduruyorlar! Onlara göre kıskanç iç ve dış güçler kumpaslar kurarak iktidarı yıpratmaya ve Türkiye’nin önünü kesmeye çalışıyorlar! Öyle ki geçtiğimiz günlerde iktidar medyasının önde gelen gazetelerinden *Akit*, aynen şu manşeti attı: Şer İttifakından Zam Kumpası! Ve şu ifadelere yer verdi: “Son dönemlerdeki fahiş fiyatlar bir nevi sofraya kumpasıdır. Görünen o ki, vesayet girişimlerinde ve karalama kampanyalarında başarılı olamayan birileri, şimdi de temel gıda ve kiralar üzerinden operasyon çekip vatandaş

mağdur etmenin ve hükümeti güçsüzleştirmenin derdindedir.” Bu gazete toplumu ama özellikle de iktidar partilerine (AKP-MHP) oy veren insanları açıkça aptal yerine koyuyor; onlarda istediği algıyı yaratıp hayat pahalılığının doğurduğu tepkiyi başka kanallara yönlendirebileceğini sanıyor. **Bu tavrın arkasında kendini beğenmişlik, kibir ve gerçeklikten kopuş vardır.**

Psikoloji bilimi, bir sorunun üzerini kapatmak üzere yalan söylenmesinin daha büyük ve tutarsız yalanları doğuracağını söyler. Nitekim iktidar ve medyası bu konuda kontrolü kaybetmiş durumda. TÜİK'e göre Ağustos ayı Üretici Fiyat Endeksi yüzde 45,52. Fakat aynı TÜİK **tüketici enflasyonunu** yüzde 19,25 oranında açıkladı. Üretici maliyetleri yüzde 45 oranında yükselmiş ama besbelli ki çok cömert olan üreticiler, maliyetlerdeki artışı sattıkları ürünlere yansıtmamışlar! Gerçek bu olmadığına göre, iktidarın talimatıyla TÜİK açıkça toplumu aptal yerine koyup aldatmaya çalışıyor. Ancak toplumun ezici çoğunluğu TÜİK'in ekonomik büyüme, enflasyon ve işsizlik verilerine inanıp güvenmiyor.

Hatırlayalım, AKP iktidarı 2023'te kişi başına gelirin 25 bin dolara yükseleceğini söylüyor ve bu doğrultuda toplumda algı oluşturuyordu. Ne var ki 2013'te **12 bin 400 dolar** olan kişi başına gelir, geldiğimiz noktada **8 bin dolara geriledi**. Fakat saraylarda ve fildişi kulelerinde yaşayan iktidar ve çevresi, **besbelli ki bu aşağıya doğru yuvarlanmayı görüş mesafesinin uzaklığı nedeniyle uçuş olarak görüyor!** Esasında bu perspektif kayması onların sınıf doğasının bir sonucudur. **Onlarla aynı ülkede yaşamamız aynı sınıftan olduğumuz anlamına gelmiyor.** Onların Türkiye'sinde bir avuç azınlık zenginlik denizinde yüzerken; işçilerin, öğrencilerin, emeklilerin ve esnafın Türkiye'si kan ağlıyor! Emekçilerin Türkiye'sinde yoksulluğun doğurduğu çaresizlik duygusu anne ve babaların sinesine bir yumruk gibi çökerken, onlar saraylarından bağınıyorlar: **Porsiyonları küçültün, porsiyonları!**

Ev ve yurt kiralari uçuşa geçtiği için öğrenciler barınacak yer bulamazken ve insanlar dağılan pazarlardan yiyecek toplarken, Erdoğan New York'ta **291 milyon dolara** mal olan “Türk Evi”ni açtı. Yandaş medyaya bakarsak bu gökdelen, Türkiye'nin büyüklüğünün ve gücünün bir yansımasıydı! İnsan inanmak istemiyor ama gerçek; bir ülkenin gücünü ABD'de yaptırılan bir gökdelenle ve yüzlerce araçlık konvoyla New York sokaklarında tur atmakla ölçüyorlar! Oysa bu düpedüz aşağılık kompleksinden, büyükleme ve şişinmeden başka bir şey değil! Yani **eziklik duygularını tatmin etmek** ve bunu da “Büyük Türkiye” olarak sunmak için emekçilerden toplanan vergileri har vurup harman savuruyorlar.

Oysa aynı parayla çok sayıda yurt ve okul yaptırılabilir, “geleceğimiz” denen öğrencilere ucuz ve hatta parasız yurt imkânı sağlanabilirdi. İktidarın bunu yapmaması onun bilinçli bir tercihi ve sınıf tutumudur! İşçilerin, öğrencilerin, emeklilerin, kadınların yaşamını kolaylaş-

tırmak üzere ayrılmayan devlet kaynakları, torba torba iktidar çevresine ve patronlar sınıfına aktarılıyor. Patronlara rant yaratmak amacıyla, ihtiyaç olup olmadığına bakılmadan devasa havaalanları, tüneller ve köprüler yapılıyor; bunlar için yolcu garantisi veriliyor. Yedi milyon yolcu garantisi verilen ama neredeyse uçak inmeyen havaalanları (mesela Kütahya) için emekçilerden toplanan vergiler patronlara akıtılıyor.

Fakat aynı iktidar hakkını arayan işçi ve öğrencilerin karşısına tüm devlet kurumlarını dikmekten bir an olsun geri durmuyor. Trakya bölgesinde grevde olan Bel Karper ve Adkotürk işçilerine uygulanan polis zulmü, bu iktidarın (AKP-MHP) işçi düşmanı olduğunu ve işçileri parya olarak gördüğünü bir kez daha gözler önüne serdi. Tekirdağ Valisiyle görüşmeye giden işçilere polis acımasızca saldırıp zulüm uyguladı. Her iki fabrikanın patronu da grevi kırarak hakkını arayan işçilerin iradesini ezmeye çalışıyor. Yasal haklarını kullanıp grev kırıncıları durdurmak isteyen işçilerin karşısına polis, jandarma, kaymakam, vali ve İş-Kur çıkartılıyor. Yani tüm devlet kurumları patronların saflarında ama işçilerin karşısında birleşiyor. Bu örnek, devletin tarafsız olduğu söyleminin gerçeği yansıtmadığının ve bir hakkın yasalarda yer almasının yeterli olmadığını bariz ispatıdır. İşçilerin mücadelesinin meşruluğu haklılığından doğar; yasalardaki hakları hayata geçirecek olan işçilerin örgütlü birliği ve sınıf dayanışmasıdır!

İktidar partilerinin oy tabanının hızla erimesi, toplumun ezici çoğunluğunun bu iktidardan bıktığının göstergesidir. Bu yüzden iktidar, bir taraftan yalan ve çarpıtmada sınır tanımazken, öte taraftan da toplumu inanç ve kültürel farklılıklar temelinde kutuplaştırmaya, **sahte gündemlerle emekçileri oyalamaya çalışıyor**. Son günlerde Diyanet İşleri Başkanının sahne alarak din ve laiklik konularında kışkırtıcı açıklamalar yapmasının nedeni budur. İktidarlarını ve ayrıcalıklarını kaybetmemek için dini sömürmekten geri durmuyorlar. Bu iktidarın “fetvacı hocası” olarak tanımlanan Hayrettin Karaman'ın basında yer alan şu sözleri, kendileri için her şeyi mübah gördüklerini gözler önüne seriyor: **“İktidara zarar verecekse haksızlık ve yanlışlardan şikâyetle doğruları söylemek caizdir diyemem.”**

Toplumsal sorunlar her geçen gün büyüyerek ağırlaşıyor. Ancak bilelim ki bu sorunları alt alta dizmek ve yalnızca şikâyet etmek çözüm değildir. Keza bir kurtarıcı gelip bir kılıç darbesiyle tüm sorunları ortadan kaldırıp bizi kurtarmayacak! Gece gündüz üreten ama yoksulluğa mahkûm edilen işçiler, işsizlikte kariyer yapmak istemeyen öğrenciler, iş bulamadığı için hayatının baharında tükenen milyonlarca genç, kahr çeken emekçi kadınlar ve elbette emekliler... Kardeşler! **Bir araya gelerek, etrafımızdaki insanları birleştirmek için sorumluluk alarak, örgütlenerek hayatın gidişatına müdahale etmeliyiz!** Unutmayalım; çaresiz değiliz, güç bizde, derman ellerimizdedir! ■

Ekonomik Büyüme Yalanı ve Gerçekler

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ekonomide bir şahlanış dönemine girdiğimizi söylemesinin ardından, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2021 yılının 2. çeyreği (Nisan-Mayıs-Haziran) için büyüme oranını yüzde 21,7 olarak açıkladı. Bu açıklamanın ardından bazı işçi kardeşlerimiz, “Erdoğan haklıymış, baksana ne kadar büyümüşüz” diye düşünmüş olabilir. Yandaş medya büyüme haberini davul zurna eşliğinde ekranlara taşıdığı için kafaların biraz karışması anlaşılır bir durum. Ama asıl kafa karışıklığına yol açan şey ekonomi bu kadar büyürken milyonlarca emekçinin borç batağına gömülerek yoksulluk çukurunda yaşamaya devam etmesi, işsizliğin alıp başını gitmesi oldu. Nasıl oluyor da ekonomi büyürken emekçiler giderek daha fazla yoksullaşıyor?

Öncelikle açıklanan ekonomik büyümenin ne anlama geldiğini açalım. Geçen yıl aynı dönemde ekonomi pandemi nedeniyle yüzde 10 küçülmüştü. Salgın yasaklarının kalkmasıyla bu küçülmenin telafi edileceği öngörülüyordu, öyle de oldu. Yani açıklanan ikinci çeyrek büyümesi geçen yılın ikinci çeyrek küçülmesine kıyasla bir büyümedir. Ekonomi literatüründe buna “baz etkisi” deniyor. Mesela yüz liranız varken 50 liraya düşüyor ve sonra tekrar yüz liraya çıkınca yüzde 100 bir artış söz konusu oluyor. Bu örnekte büyüme sıfırdır ve hatta ileriye gitme olmadığı için yerinde sayma söz konusudur. Zaten sadece Türkiye’de değil salgın döneminde ekonomisi küçülen pek çok ülkede baz etkisiyle “büyüme” yaşandı. Örneğin Azerbaycan’ın ikinci çeyrek büyüme oranı yüzde 35,5 oldu.

Sadece 3 aylık bir dönemde baz etkisiyle oluşmuş büyüme oranını vererek ekonominin şahlanış dönemine girdiğini söylemek, algı çarpıtması yapmaktır. Kaldı ki mesele sadece ekonominin büyümesi değil, bu büyümeden emekçilerin payına ne düştüğüdür. Gelir dağılımındaki adaletsizlik, işsizlik, borçlanma oranlarına baktığımızda emekçilerin ekonomisinin büyümek bir yana daha da küçüldüğünü görürüz. Ama bunlara bakmadan önce Türkiye’nin dünya ekonomisinden aldığı paya da bakalım, bir de öyle anlayalım ekonominin ne kadar büyüdüğünü. Türkiye’nin dünya ekonomisinden aldığı pay 1980 yılının sonunda yüzde 0,86 iken 2013’te yüzde 1,23’e çıkmış. 2020’nin sonuna geldiğinde ise yüzde 0,85’e düşmüş. Yani az gitmişiz, uz gitmişiz, değil bir arpa

boyu yol gitmek, 40 yıl öncesine dönmüşüz!

Şimdi konumuza geri dönelim ve sözü edilen ekonomik büyümeden işçi ve emekçilerin payına ne düştüğüne bakalım. Geçen yılın ikinci çeyreğinde işgücü ödemeleri yani çoğunluğunu işçilerin oluşturduğu ücretli çalışanların GSYH’den aldığı pay yüzde 37 iken, bu yılın ikinci çeyreğinde yüzde 33’e düşmüş. Şirketlerin yani patronlar sınıfının payı ise geçen yıl yüzde 42,8 iken bu yıl yüzde 49,8’e yükselmiş. Çok açık ki patronlar daha da zenginleşirken emekçiler yoksullaşmış. Elbette bir işçi yaşam standartlarının düşmesinden, borçlarının artmasından yoksullaştığını zaten anlıyor. Ama işçi sadece kendisini veya yakın çevresini görüyor. Ülke genelini gösteren rakamlara bakmak ise yoksullaşmanın on milyonlarca emekçinin sorunu olduğunu görmemizi sağlıyor.

TÜİK bu yılın ikinci çeyreğinde hanehalkı harcamalarının yüzde 22,9 oranında arttığını da açıkladı. Yani gelir düşmüş ama harcamalar artmış. Emekçilerin geçim yükü katlanarak artmış. Peki, nasıl oluyor bu? Elbette borçlanarak! Haziran 2021 verilerine göre Türkiye’de bireysel kredi kullanan kişi sayısı 35 milyona yaklaşmış durumda. Toplam kullanılan kredi tutarı ise 875 milyar lira! Sadece İstanbul’da bireysel kredi kullanan 13 milyonun üzerinde insan var. Yani İstanbul’un yüzde 80’i borçlu. Üstelik bu kredilerin büyük bir kısmını sanıldığı gibi konut kredileri değil ihtiyaç kredileri oluşturuyor. Kısacası kiralılar yükselmiş, faturalar kabarmış, enflasyon nedeniyle temel ihtiyaçları karşılamak daha masraflı hale gelmiş.

Erdoğan iki hafta önce şöyle demişti: “AK Parti, fabrikada ter döken işçilerin, tarlada çalışan çiftçilerin, bu ülkeye yıllarca hizmet etmiş emeklilerin, geleceğe umutla bakan gençlerin partisidir.” Ama fabrikada ter döken işçiler açlık sınırının altında asgari ücrete ve borç batağında yaşamaya mahkûm ediliyor. İşsizlik o kadar vahim durumda ki, 6 kişilik temizlikçi kadrosuna 10 bin kişi başvuruyor. Çiftçiler üretim maliyetlerini bile karşılayamıyor, ürünler toplanamıyor, dalında çürümeye terk ediliyor. Türkiye, emeklisi en fakir ülkeler arasında yer alıyor. Gençler ise geleceğe umutla değil kaygı ve karamsarlıkla bakıyor. İşte Erdoğan’ın ufukta silüetini gördüğünü söylediği “büyük ve güçlü Türkiye”nin yakından bakıldığında hâli budur. ■

Yüksek Kira Sorunu: Ne Yapmalıyız?

“Ev sahibinin bir evi, kiracının bin evi var” demiş atalarımız. Bununla ev sahibinin istediği zaman evini satıp taşınmasının kolay olmadığını, kiracının beğendiği, rahat ettiği evde oturabileceğini anlatmak istemişler. Ev kiralının son yıllarda fazlasıyla yükselmesi nedeniyle bu atasözü ancak züğürt tesellisi kabilinden söylenir olmuştu. Gelirinin çok büyük bir kısmını kiraya vermek zorunda olan işçi ve emekçilerse bu teselli sözlerini zaten çoktan unutmuştu. Ama kiralalar bugünlerde öyle yükseldi ki belki de kadim atasözünü şöyle değiştirmek lazım: “Ev sahibinin başını sokacak bir evi var, kiracının sokağı!”

Aylardır aradığı halde başını sokacak bir ev bulamayan, ev kiralalarının neredeyse iki katına çıktığını, izbe evlere bile fahiş kiralalar talep edildiğini gören insanlar ümitsizlik içindeler. Kendilerini yersiz yurtsuz, yuvasız, dışlanmış ve hatta fazlalık gibi hissediyorlar. Büyük kentlerde ev kiralalarının neden bu kadar arttığını, neden ev bulunamadığını soracak olsak cevap çok: “Pandemi kısıtlamaları bitti, okullar açıldı, memleketlerine giden üniversiteli öğrenciler okullarına döndü; göçmenler geldi, fırsatçı ev sahipleri eski kiracılarını çıkarmaya başladı, kentsel dönüşüm nedeniyle yıkılan evlerin sayısı arttı, inşaat sayısı azaldı, mevcut konutlar ihtiyaca yanıt vermiyor...” Elbette hepimiz şu sıralanan faktörlerin ev kiralalarına zam olarak yansıdığını görebiliyoruz. Ama sorunun büyümesine neden olan hususlar başkadır sorunun esas kaynağı başka. Kuşku yok ki bu sorunun temelinde her şeyden önce siyasi iktidarın işçi-emekçi düşmanı ekonomik büyüme ve kent politikaları ile inşaat patronlarının açgözlülüğü var!

İstanbul örneğini ele alalım: Araştırmalara ve İBB'nin verilerine göre, nüfusun yüzde 30'unun kiracı olduğu İstanbul'da tüm ilçelerde ihtiyaç fazlası konut var ama bu konutlar “erişilebilir” değil. Yani çok pahalı! Siyasi iktidarın verdiği destekler, krediler ve teşviklerle iyice palazlanan inşaat firmaları daha yüksek kâr elde etmek için çok sayıda lüks konut, rezidans, markalı toplu konut inşa ediyor. Öte yandan işçi ve emekçilerin barınabileceği sağlıklı ve uygun fiyatlı evler yeterince inşa edilmiyor. İhtiyaç fazlası lüks konutlar boş kalıp çürümeye terk edilirken, emekçiler kent merkezlerinden uzakta oturmak zorunda bırakılıyor, hatta barınma hakkından yoksun bırakılıyor.

Kadıköy'e bağlı Fikirtepe'de yaşananları hatırlayalım.

Fikirtepe'nin emekçi halkı, kentsel dönüşüm adı altında evlerinden, mahallelerinden koparıldı. Evlerini terk etmek zorunda kalan insanlara şehrin dışında yerler gösterildi, daha yüksek kiralalarla daha sağlıksız ve kent merkezine daha uzak evlerde oturmak reva görüldü. Fikirtepe, yüksek binalarla, gökdelenlerle bir beton ormanına dönüştürüldü. Lüks siteler, rezidanslar boş vaziyette zengin sahiplerini bekleyedursun, Kadıköy'de kiralalar 10-11 bin liraya ulaştı, evsizlerin, en izbe yerlerde 4-5 kişi yaşamaya çalışanların sayısı arttı. Sorunun daha da büyük olduğu Avrupa yakasındaysa üniversiteli gençler artık parklarda, sokaklarda, üniversite kampüslerinde yatıyorlar. “Barınmıyoruz!” diyerek yükselen kiralaları, yurtların yetersizliğini ve kiralık ev bulunamamasını protesto ediyorlar.

Ama Cumhurbaşkanı Erdoğan kiralık ev ve yükselen kiralalar konusunda “abartılacak bir durum yok” diyor. Zulmedenler kendileri değilmiş gibi “bu zulmü yapanlara engel olacaklarını” iddia ediyor. Öğrencilere yurtlar inşa etmekle, burs paralarını arttırmakla, yoksullar için TOKİ yapmakla övünüyor. Ama yurtlar son derece yetersiz, burs paraları rakam olarak artsa da alım gücü olarak düşüyor, küçük, sağlıksız ve pahalı TOKİ evleri için çok uzun yıllar borç ödemek gerekiyor...

Bugün işçi ve emekçilerin evlerine giren gelirin yarısından fazlası barınma ve gıda gibi temel ihtiyaçlara gidiyor. Araştırmalar 2021'de kiraya çıkanların geçen yıla göre ortalama yüzde 66 daha fazla kira ödediğini gösteriyor. Bu da ailelerin gelirinin giderek daha büyük bir kısmının kiraya, konut kredisine gittiğini, yoksulluğun büyüdüğünü gösteriyor. Hâl böyleyken siyasi iktidar hiçbir denetim yapmayarak, kiralara üst sınır getirmeyerek, ucuz ve sağlıklı konut üretmeyerek, emekçileri inşaat firmalarının, emlakçıların ve ev sahiplerinin insafına bırakarak barınma hakkını yok sayıyor.

Bugün yüksek kira sorunu Türkiye'den Avrupa'ya, oradan Amerika'ya genel bir sorun haline gelmiş durumda. Ama gazetemizin Dünya sayfasında okuyacağınız gibi, Avrupa'da birçok ülkede yüksek kiralara karşı mücadele yükseliyor. Emekçiler kiralaların aşağı çekilmesini, üst sınır getirilmesini, ucuz ve sağlıklı konutlar yapılmasını talep ediyorlar. Bizler de aynı taleplerle sesimizi yükseltmeli, en temel insani haklardan biri olan barınma hakkımızın yok sayılmasına karşı çıkmalıyız. ■

Birimiz Hepimiz, Hepimiz Birimiz İçin!

Her geçen gün ülkenin en önemli sanayi havzalarından işçilerin mücadeleyi yükselttiğine dair haberler geliyor. Çalıştıkları sektörler ve işyerleri farklı olsa da işçilerin; hakkını arayan, haksızlıklara boyun eğmeyen, direnişe geçen kardeşleriyle dayanışması gerekir. Sadece bir sınıf borcu değildir bu, aynı zamanda kazanmanın da formülüdür. Haklarımızı korumak, işten atma saldırılarına engel olmak, yoksulluğa karşı durmak ve zafer kazanmak! Hepsinin yolu işçi dayanışmasıdır. Biz işçi sınıfıyız ve bizi en güzel şu sözler anlatır: “Birimiz Hepimiz, Hepimiz Birimiz İçin!”

Sanayi denilince akla gelen bölgelerden biri olan Trakya’da pek çok grev ve direniş sürüyor. **Lüleburgaz’da DİSK/Tekstil Sendikası** üyesi **Denim Tekstil** işçileri mesela... Sendikalaştıkları için işten atılan işçiler fabrika önünde direnişlerini yürütürken sınıf kardeşlerini de dayanışmaya davet ediyorlar. Trakya’daki bir başka hak arama mücadelesi ise **Çorlu’da**, bir grev alanında yürüyor. **Türk-İş/Tekgıda-İş** üyesi **Bel Karper** işçileri grevde ayları devirdiler ancak kararlılıklarından hiçbir şey yitirmediler. Patronun grevi kırmak için devreye soktuğu çeşitli saldırıları püskürten, polislin zulmüne direnen işçiler, kazanana kadar mücadele edeceklerini vurguluyorlar.

Peki ya **Adkotürk** işçileri? Onları saymamak mümkün mü? Çoğunluğunu kadınların oluşturduğu Adkotürk işçileri, **Çerkezköy’de** yine **Tekgıda-İş’in** öncülüğünde bir grev gerçekleştiriyorlar. Adkotürk grevi günden güne büyüyor, zafer kazanan sınıf kardeşlerinden haberler alan işçiler; “Sıra Bizde!” diyorlar. **Çerkezköy’deki** bir diğer hak arama mücadelesi ise **Kopaş Kozmetik** fabrikası önünde verilmeye başlandı. Sendikalaştıkları için işten atılan bir grup işçi, fabrika önünde direnişe geçti. **Türk-İş/Petrol-İş’e** üye işçiler kararlılar: “Örgütlenme irademize kimse ipotek koyamaz!”

İstanbul da son zamanlarda pek çok işçi direnişine ev sahipliği yapıyor. **Bakırköy Belediyesinden** sendikal faaliyetleri nedeniyle işten atılan **DİSK/Genel-İş** üyesi işçiler, hafta içi her gün Özgürlük Meydanında çadır kuruyorlar. Keyfi işten atmalara, sendika düşmanlığına karşı direniyorlar. **Esenyurt’ta** bulunan **Dega Demir ve Galvaniz** fabrikası işçileri de ağır çalışma koşullarına karşı **Türk-İş/Türk Metal’de** örgütlendiler. Patronun işten atma saldırısına üretimi durdurarak cevap verdiler.

Son günlerde ülke gündemine yerleşen işçi mücadelelerinin başında ise **Avcılar’da** bulunan **Xiaomi Salcomp** işçilerinin direnişi geliyor. **Türk Metal** Sendikasına üye oldukları için Kod 49 ile tazminatsız işten çıkarılan işçiler, kararlı bir mücadele yürüttüler. Türkiye’nin dört bir tarafında kendileriyle dayanışma eylemleri yapıldı. Neticede patrona geri adım attırmayı başardılar. Birleşen işçiler bir kez daha kazandı!

Metal işçileri sadece İstanbul’da değil, başka sanayi bölgelerinde de önemli direnişler gerçekleştiriyorlar. **Hak-İş/Öz Çelik-İş** üyesi **HEBO Yapı** işçileri, sendikalaştıkları için tazminatsız bir şekilde işten atıldılar. **Kocaeli Şekerpınar’da** bulunan fabrika önünde direnen işçiler, işten atılan işçilerin geri alınması ve şirketin fabrikada gerekli çoğunluğu sağlayan sendikalarıyla masaya oturması talebiyle direniyorlar.

Bir başka direniş haberi de **Konya’dan!** Konya 4. Organize Sanayi Bölgesinde bulunan **Kentpar** fabrikasında işçiler **DİSK/Birleşik Metal-İş’e** üye oldu. Sendika düşmanı patron ise tüm işçileri işten çıkardı. Bu saldırı karşısında boyun eğmeyerek fabrikaya kapanan işçiler, polis zoruyla dışarı çıkarıldı. Kararlılıklarından ödün vermeden fabrika önünde direniş gerçekleştiren metal işçileri, sınıf kardeşlerini dayanışmayı büyütme ve mücadeleyi güçlendirmeye çağırıyorlar.

Urfa’da bulunan **Uğur Tekstil** işçileri de uzun çalışma saatlerine ve düşük ücretlere karşı **DİSK/Tekstil Sendikasında** örgütlendiler. Çoğunluğunu gençlerin oluşturduğu Uğur Tekstil işçileri, ucuz işgücü olmayacaklarını ve haklarını istediklerini dile getiriyorlar.

15 yıl önce bizzat grev ve direniş deneyimi yaşamış işçiler tarafından kurulan **UİD-DER**; hakkını arayan, haksızlıklara boyun eğmeyen, direnişe geçen, greve çıkan işçileri yalnız bırakmıyor. Grev ve direnişler arasında köprü oluyor, haklarını arayan işçilerin sesini işçi mahallelerine, işyerlerine taşıyor. 18 Eylülde Denim Tekstil, Adkotürk ve Belkarper’de mücadele eden işçilere dayanışma ziyareti gerçekleştiren UİD-DER, grev ve direnişteki işçilerle dayanışmayı büyüttü. İşçiler sermaye sınıfının saldırıları karşısında boyun eğmezken, UİD-DER de “Birimiz Hepimiz, Hepimiz Birimiz İçin!” şiarı hayat bulsun diye canla başla çalışıyor. ■

Bel Karper ve Adkotürk'ün Grevci Kadınları Anlatıyor:

Biz Çok Değiştik!

Değişmek... Engellenemez, inkâr edilemez; her an her yerde vardır değişim. Dünyadaki her şey ve herkes her an değişiyor, dönüşüyor. Adkotürk'teki gibi unu makarnaya, Bel Karper'deki gibi sütü peynire dönüştüren eller de değişiyor.

İçinden geçtiğimiz döneme dünya ölçeğinde emekçi kadınların uyanışı ve mücadelede öne çıkmaları damga vuruyor. Dünyanın her yerinde olduğu gibi Türkiye'de de hemen her grev ve direnişte kadın işçiler öne çıkıyor ve o mücadelenin sonucunu belirleyebiliyor. Adkotürk ve Bel Karper grevleri bize işçi kadınların mücadelede nasıl değişip geliştiğini, nasıl öne çıkabildiğini yeniden gösteriyor.

Çoğu işyerinde olduğu gibi bu fabrikalarda da üç kuruş ücrete işçinin posasını çıkartırcasına ağır çalışma, baskı ve hakaretler, tacizler eksik değildi. Aklın yolu birdi, örgütlenmek ve sendikacı olmak gerekirdi. Her işçi bilir örgütlü olmanın faydalarını ama yaşayınca anlar kendisi üzerindeki dönüştürücü etkisini. Grevci işçiler ilk değişimi şöyle anlatıyor: **“Sendikacı olduktan sonra o kadar özgüvenli olduk ki işyerinde hâl ve hareketlerinden bile kimin sendikacı olduğu anlaşılabilirdi.”**

Kadın işçiler örgütlenmeye cesaret etmiş olsalar da elbette tüm korkularından bir anda kurtulamazlar. Fakat doğru

olanı yapar, grev önlüğünü giyerler sırası gelince. İşte o vakit değişim hızlanır. Bakın neler anlatıyor emekçi kadın kardeşlerimiz: **“Eşim yanımda değilse dışarı bile çıkmazdım. O yanımda olmadan hiç bir yere gidemezdim, şimdi ev ev dolaşıyorum örgütlenmek için.”** “Slogan attığımda sesimin güzel olduğunu fark ettim.” **“Kendi halinde biriydim, oysa şimdi değiştiğimi fark ediyorum, işçi arkadaşlarımla daha çok sohbet ediyorum.”** “Özel hayatıma dair daha önce cesaret edemediğim kararlar almaya başladım.” **“Bu süreç eşimle olan ilişkimizi de çok olumlu anlamda etkiledi. 12-13 yıllık evliyiz, ilk defa onu bu kadar yakından tanıdığımı hissediyorum.”** “Fabrikadan çıkıp greve katıldığımızda sanki bizi zincire vurmuşlar da o zincirlerden kurtulmuş, özgürleşmiş gibi hissettim.”

Başlarda greve katılmakta tereddüt yaşayan, işsiz kalmanın en çok onun durumundaki bir işçiyi zorlayacağı belli olan bir kadın işçi bakın greve nasıl çıkmış: **“Eşimden ayrım, iki çocuğum var. Aslında başta sendikacı olmaktan yana değildim ama çocuklarım ileride «annemiz bizim arkamızda» diyebilsin diye sendikacı olmaya, mücadele etmeye karar verdim.”** Evlatlarının bugün zorluk yaşamasını göze alan bir anne... Niçin? Onlara onurlu bir yaşamı, sefaletin olmadığı bir geleceği miras bırakabilmek için. Bunu ancak bizim sınıfımızın ka-

dımları yapabilir.

Bel Karper'in ve Adkörtürk'ün kadın işçileri, örgütlü mücadele içinde öyle önemli değerler ve yetenekler elde etmişler ki bunun bozulmasına artık izin vermeyeceklerini söylüyorlar. Bir başka kadın işçinin şu anlattıkları her şeyi özetliyor:

“Hayata bakışım değişti, pencerem genişlemeye başladı. Daha net görüşüm hayatı, insanları. Burada kazandığım en güzel şey insanlar. İnsanlar gerçekten farklıymış.

İçerideki zorlukların bile önemi yok artık. Ekmeği bile bölüşüp yiyoruz ya, önemli olan bu. **Emek mücadelesinde yanımda kim varsa işte o benim dostumdur.** Biz doğu kökenliyiz, ataerkillik var bizde. Babam sertti. Buraya geldiğimde korkuyordum açıkçası. Yabancı memleket, komşu yok... Eşim diyor ki farklı konuşuyorsun artık. Artık «o öyle olmasın, şöyle olsa daha iyi olmaz mı» diyorum. Fikirler değişiyor ister istemez. Bazen kabul ediyor, bazen de «sen çok değiştin» diyor. O da farkında aslında olumlu yönde değiştiğimin. Aslında en büyük destekçinin eşlerimiz olması lazım.”

İşyerindeki baskıdan, rekabetten, güvensizlikten sıyrılan kadınlarımız adeta insanın doğasına, özüne dönüyor. Başka bir arkadaşından daha fazla üretim yapmaya zorlandığı zamanlarda yaşadığı huzursuzluğu ve içgüdüsel olarak hissettiği aşağılanmayı dayanışmayla aşıyor. Bir ekmeği arkadaşlarıyla bölüştüğünde daha önce hiç tatmadığı bir mutluluğu tadıyor. Mücadeleye girişmemiş olsaydı ruhunda özlem duyacağı tüm değerlere şimdi dört elle sarılıyor. Artık hak istiyor, söz istiyor, saygı istiyor ve alıyor. Yalnız değil örgütlü yaşamak istiyor ve bunun yollarını arıyor. Emekçi kadın, hak arama mücadelesi içinde kendini yeniden var ediyor.

Sendikaya üye olma sürecinde bile karar-

sızlıklar, korkular yaşayan kadınlar yok artık. Eskiden eşine bile düşüncelerini ifade edemeyen kadın işçi, sendikalaşırken ve grevde verdiği mücadele sayesinde evinde söz hakkı elde ediyor. Bununla da yetinmiyor! Diyor ki kadınlarımız; **“biz hayatın her alanında erkeklerle eşit olalım istiyoruz. Eşlerimizin karşısında ezilmemek için de mücadele ediyoruz. Ülkemizdeki tüm emekçi kadınlarla birlikte mücadele edip, birlikte kazanmak istiyoruz.”**

Görüyoruz ki hak arama mücadelesi değiştiriyor, güçlendiriyor, kazandırıyor. Hem de çok şey kazandırıyor. Bel Karper’de grev kırıcı patronun fabrikaya yeni işçiler almasını engellemek için araçların girişini engelleyen ve jandarma tarafından para cezası kesilen kadın işçiler gülerik anlatıyor: **“Bugün itibariyle cezam 100 bin lira oldu.”** Sonra araçların önünü kesmeye devam ediyorlar. Çünkü dayanışma içinde birlikte hareket ediyorlar. Jandarma ve polis ne zorbalığını tanıyorlar ne de kestikleri cezaları. Hatta şunu söylüyorlar: **“Yasalara işçilerin koyması gerekir!”** Bunun anlamını bilmeyen var mı?

Haklarını geliştirme ve kendini insan gibi hissetme mücadelesinde sürekli olarak birbirleriyle ve çevreleriyle iletişimde bulunan, sorumluluk alan, ufku genişleyen bilinçli işçilerle, bunları yapmayan işçilerin hâli aynı olabilir mi? Türlü baskı ve oyunlarla engellendiği için henüz greve katılmamış kadın işçiler de var. İşverenin zoruyla grevci işçilerin önünde hizaya sokulup işyerine sokulan kadınlarımızın durumu içimizi acıtsa da umudumuzu yok edemez! Mücadeleci kadınlar kollarını açmış bekliyor onları kucaklamak için. Yorulmadan, asla pes etmeden kardeşlerini çağırma devam edecekler. Ve dünyayı daha güzel bir yer yapmak için mücadele edenler kazanacak! ■

Yüksek Kiralara ve Evsizliğe Karşı Protestolar Yükseliyor

Almanya

11 Eylülde Almanya'nın başkenti Berlin'de toplanan yaklaşık 20 bin emekçi kentte artan kiralari protesto etti. "Ücretler Yukarı, Kiralar Aşağı", "Herkes İçin Konut", "Kâr İçin Değil İnsan İçin Konut" sloganlarıyla yürüyen binlerce emekçi, kiralarn düşürülmesini ve dondurulmasını talep ediyor.

Kentteki konutların büyük bir çoğunluğu büyük inşaat tekellerine ait. Bu tekeller kiralarla istedikleri gibi oynuyor, tadilat bahanesiyle emekçileri evlerinden çıkarıyor. Katlamalı bir şekilde artan kiralari emekçilerin belini büküyor. Bu yolla işçi ve emekçiler büyük kentlerin dışına itilmeye çalışılıyor. Bu duruma tepki gösteren emekçiler, kiralara üst limit belirlenmesini ve kiralarn dondurulmasını, kente adeta el koyan inşaat firmalarına ait konutların kamuya devredilmesini talep ediyorlar. Mart ayından itibaren toplanan imzalar sayesinde emekçiler, konutların kamuya devredilmesi konusunda 26 Eylülde referandum yapılması kararı alınmasını sağladılar. En temel insan haklarından biri olan barınma haklarına sahip çıkacaklarını dile getiren emekçiler, şehirlerin dışına itilmek istenmelerine karşı "Şehirler Bizimdir" diye haykırıyorlar.

Hollanda

Hollanda'da da emekçiler artan kiralari ve konut sıkıntısını protesto etmek için sokaklara çıktı. 12 Eylülde Amsterdam'da toplanan binlerce işçi, emekçi ve öğrenci

kentteki konut yetersizliği ve artan kiralari nedeniyle hükümete çağrıda bulundu. Emekçiler kira artışlarına sınırlama getirilmesini ve kente uygun fiyatlı sosyal konutlar inşa edilmesini talep etti. Protestolara sendikalar ve çeşitli siyasi partiler de destek verdi.

İrlanda

İrlanda'nın başkenti Dublin'de 15 Eylülde başta üniversite öğrencileri olmak üzere yüzlerce kişi "Barınma bir insan hakkıdır" diyerek bir araya geldi. Kentteki yüksek konut ve yurt ücretleri nedeniyle birçok öğrenci kalacak yer bulamıyor. Sağlıksız otellerde kalmak zorunda bırakılan öğrenciler, ayda 1500 avroyu bulan yurt ücretlerine karşı çıkıyor. Öğrenciler ve emekçiler Almanya'daki sınıf kardeşleri gibi "Kâr İçin Değil, İnsan İçin Konut" sloganını yükseltiyorlar. Yurt sayılarının arttırılmasını, yurt ücretlerinin ve kiralarn düşürülmesini talep ediyorlar.

Fransa

Fransa, 1 milyondan fazla boş konut bulunmasına rağmen 300 bin evsiz yaşadığı bir Avrupa ülkesi. Başta göçmenler olmak üzere binlerce evsiz, 1 Eylülde başkent Paris'te André-Citroën parkında bu soruna karşı çadır eylemi başlattı. Aileleri ve çocuklarıyla yaşam mücadelesi veren göçmenler, Paris'in diğer evsizleriyle birlikte, en temel insan haklarından biri olan barınma hakkının karşılanmasını istiyor.

Aralık 2020'den bu yana çeşitli eylem ve protestolarla temel barınma haklarını talep eden evsizler, bu kez Paris

Arjantin

Almanya

İrlanda

Fransa

Arjantin

Almanya

Valiliği önünde çadır kurdular. 1 Eylülde yaklaşık 600 evsizle başlayan eyleme katılmaya başlayan günlerde 1200'ün üzerine çıktı. Ancak egemenler bu haklı talebe şiddetle yanıt verdi. Park, eylemin dördüncü gününde polis saldırısıyla tahliye edildi ve evsizler çeşitli bölgelere sürüldü. Evsizler ve göçmenlerle dayanışma örgütleri, eyleme yönelik bu saldırıya tepki gösterdiler. Hükümetin göçmen karşıtı politikalarına karşı barınma sorunu kalıcı bir şekilde çözümlene ve herkese barınma hakkı sağlanana kadar mücadelelerinin devam edeceğini vurguladılar. Göçmenlerle dayanışma derneklerinin Ortak Talepler başlığıyla düzenlediği eylemler sayesinde bugüne kadar 3 binin üzerinde evsizde barınma sağlandı.

Arjantinli emekçiler: İş istiyoruz!

On binlerce Arjantinli emekçi iş ve gıda başta olmak üzere sosyal yardım talebiyle 16 Eylülde başkent Buenos Aires'te bir araya geldi. "Gerçek İş!" pankartıyla Sosyal Kalkınma Bakanlığına yürüyen işçiler, Arjantin Devlet Başkanı Alberto Fernandez'e seslendiler, sorunlarına gerçek çözüm bulunmasını istedikler.

Arjantin'de yüksek enflasyon, işsizlik gibi yakıcı sorunlar pandemiyle birlikte daha da büyüdü. Uzaktan eğitim imkânlarından mahrum bırakılan, çalışmak istediklerinde ise iş bulamayan gençlerin sayısı giderek artıyor. 45 milyon nüfuslu ülkenin %42'sinden fazlası derin yoksulluğa itilmiş durumda. Haziran 2020'den Temmuz 2021'e kadar sosyal harcamalardaki yıllık düşüş %53. Artan ekonomik sorunlar karşısında "çalışmak istiyoruz, fabri-

ka istiyoruz" diye haykıran emekçiler, hükümetin sosyal yardımları kaldırırken dış borçları bahane göstermesini kabul etmediklerini belirtiyorlar. "İş yok, eğitim yok. Öfkemiz bu yüzden" diyen emekçiler, 11 milyon insanın yemek yediği aş evlerinin kurulmasını, işsizler için daha fazla iş imkânının yaratılmasını, eğitim ve sağlık gibi temel hizmetlerin genişletilmesini talep ediyorlar.

Almanya'da grevler

Almanya'da Birleşik Hizmet Sendikasına (Ver.di) üye mağaza çalışanları toplu iş sözleşmesindeki anlaşmazlık üzerine uyarı grevi gerçekleştirdi. 13 Eylülde Berlin'deki grevlerde, işçiler her ay 45 avro ikramiyeye ek olarak %4,5 ücret artışı talep ettiler. Ayrıca sözleşmenin 9 aylık dönemlerle çalışan kısa süreli sözleşmeli işçiler için de uygulanmasını istedikler.

Buna karşılık perakende şirketleri bu yıl ücretlere %2 zam teklif etti. Ancak işçiler %3,8'lik enflasyon oranının altındaki bu zammı reddetti. Berlin'deki grevin ardından 14 Eylülde Stuttgart'ta da mağaza çalışanları uyarı grevine çıktı. Ücret anlaşmazlığını protesto eden işçiler "Dayanışma" sloganlarını yükselterek patronlara karşı ortak mücadele çağrısında bulundu. Grevler, Alman Lokomotif İşçileri Sendikası GDL'ye bağlı işçilerin, otobüs şoförlerinin ve Berlin'de sağlık işçilerinin grevleriyle birleşti. Kadro eksikliği ve ücret dengesizliğine karşı greve çıkan sağlık işçileri de kitlesel grev ve eylemlerle taleplerini haykırıyorlar. İşçiler, daha iyi çalışma koşulları ve daha yüksek ücret talep ediyorlar. ■

Mamalara da Kilit Vurdular!

■ İstanbul Sancaktepe’den bir kadın işçi

Geçenlerde Derin Yoksulluk Ağı’nın İstanbul’un 12 ilçesinde 103 hane ile görüşerek hazırladığı “Pandemi Döneminde Derin Yoksulluk ve Haklara Erişim” raporunu okudum. İşçi ailelerinin yaşadığı onlarca sorun yer alıyor raporda... Raporda anlatılan iki nokta çok tanıdık geldi ve bir anne olarak çok etkilendim. Anneler çocuklarına tane ile bez aldıklarını, bez alamadıklarındaysa bebeklerini poşetle bağladıklarını ifade etmişler. Bundan 20 küsur yıl önce de biz işçi anneler, daha ucuza satıldığı için bez fabrikalarındaki defolu bezlere ulaşmaya çalışırdık. Birkaç gün önce de, çay molasında bir kadın arkadaşla sohbet etmiştik. Çocuklarını ne kadar zor büyüttüğünü, birçok fedakârlık yapmak zorunda kaldığını anlatmıştı. Eşi bir paket bez almış. O bir paket bez hiç bitmezmiş. Meğer arkadaşım eşi tersanede çalıştığı için, stres yapar iş kazası geçirir korkusuyla bezleri kullanmaz, pakette her zaman 3-4 adet bırakmış. Eşinin görmediği zamanlar, çocukları poşet ve eski bez parçaları ile bezlemiş.

Bebeklerine süt ve mama alamadıkları için, geceleri açlıktan ağlayan çocuklarını, şekerli su ile kandırarak uyutabiliyormuş anneler... Bu da çok tanıdık geldi bana. Bebeğim 1,5 aylıkken işe dönmek zorunda kalmıştım. Düzenli mama alacak paramız olmadığı için, annem şekerli suya eklemek için bandırarak doyuruyordu bebeğimi. Bir paket mama var ise bunu günde bir öğün olarak veriyor, idareli kullanıyordu. Ne kadar acı değil mi? Her gün kör karanlıklarda yollara düşüyor ve ekmeğinden, mamasına, bezinden sütüne her şeyi biz üretiyoruz. Ama bebeklerimizin, çocuklarımızın en temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamıyoruz. İnsanlığın temel ihtiyaçlarını karşılamak için değil, gözünü para hırsı bürümüş kapitalist sömürücülerin cüzdanları dolsun diye çalıştırıyoruz çünkü.

Pandemi sürecinde mamalara alarm takılmaya başlanması durumun vahametini göstermiyor mu? Bir tarafta açlıktan uyuyamayan, uyusun diye şekerli su ile kandırılan çocuklar; diğer tarafta ise alarm takılarak raflarda bekletilen mamalar... Bir tarafta porsiyonlarımızı küçültün diyen ikiyüzlü, kibirli mukteditler, diğer tarafta ise çalıştığı işyerinde çıkan bir porsiyon köftesini yemeyip çocuklarına götüren anneler... Bu akla ve vicdana sığmayan çelişkileri daha ne kadar yaşayacağız? Her geçen gün zenginleşen kapitalistlerin kasaları bizim çocuklarımıza alamadığımız mamaların, çocuk bezlerinin parasıyla doluyor. Artık yeter demenin zamanı geldi de geçiyor. Bunca zenginliğin içinde aç uyuyan, şekerli suyla kandırılan çocuklara borcumuz var. Onlar için bu kahrolası düzeni değiştirmek zorundayız. Anneler ve babalar olarak, çocuklarımıza iyi bir yaşam vermek, güzel bir gelecek hazırlamak bizlerin boynunun borcudur. Bunun yolu da hep birlikte adaletsizliklere, haksızlıklara karşı durmaktan geçiyor. ■

Altın Sikkeden Beyaz Ete Egemenlerin Zihin Dünyası

■ Tekirdağ/Çorlu’dan bir basın işçisi

İki Şehrin Hikâyesi adlı romanda okuyunca yüreğim kız etmiş ve öfkelenmişim: Bir çocuğun at arabasıyla ezilmesine neden olan bir soylu, çocuğun cansız bedeninin yanında feryat eden babaya doğru bir altın sikke fırlatıyordu. Böylece yitip giden canın “bedelini ödediğini” düşünüyordu. Bıraktık suçluluk duygusunu, hiçbir empati kurmuyor, yaşanan acıyı umursamıyordu. Ölen çocuğun canının bedeli bir metal parçasıydı onun gözünde... Egemenlerin zihniyeti dünden bugüne

değişmiş değil.

Türkiye’nin güneyindeki ormanlar, barındırdığı bütün canlılıkla birlikte yanıp kül oldu, insanların ocağı söndü. Kalkıp “evleri yanarlara yeni ev yapacağız. «Keşke bizim de evimiz yansaydı» diyeceksiniz” dediler. Ormanlar araziydi onlar için, telef olan canlılar ise “beyaz et”...Türkiye’nin özellikle kuzeyini vuran seller sonucu onlarca insan yaşamını yitirdi, koca beldeler sular altında kaldı. Sellerin ve can kayıplarının en önemli sebeplerinden olan HES’in sahipleri açıklama dahi

TÜİK Çok Çalışıyor!

■ İstanbul'dan bir metal işçisi

Geçen gün Youtube'da eski TÜİK başkanı Birol Aydemir'in konuk olduğu ve TÜİK'in verileri nasıl çarpıtıldığını anlattığı bir video izledim. Eski başkan, TÜİK'in enflasyonu belirleme performansını anlatırken ağzım açık kaldı adeta. Size de anlatayım dinlediklerimi, bana hak vereceksiniz. Mesela TÜİK pazar-market araştırması yaparken baktığı ürünlerin fiyatını yüksek bulursa tekrar fiyat alıyormuş. Fiyatların alınacağı günler çok şubeli malûm marketlere ilgili ürünler için indirim kampanyaları yapıyor, yine de toplanan fiyatları beğenmezse Google taraması yapıp daha ucuz fiyat bulursa onu hesaba katıyormuş. İnsan enflasyonu düşük göstermek için bu kadar çok çaba sarf edildiğini öğrenince gözleri yaşıyor vallahi!

TÜİK'in enflasyon hesaplamalarında kullandığı 415 kalemden oluşan bir "enflasyon sepeti" var. Aynı enflasyon sepetini kullanarak ama farklı bir ölçümlemeyle günlük 250 bin, aylık ise 7 milyondan fazla fiyat verisini sisteme giren Enflasyon Araştırma Kurumu (ENAG) TÜİK'ten çok daha yüksek enflasyon oranları açıklıyor. Mesela TÜİK 2020 yılsonu enflasyonunu yüzde 14,60 olarak açıklarken, ENAG yüzde 36,72 olarak duyurmuştu. TÜİK bu kadar çok çalışıp enflasyonu düşürmüşken, bu çabaya

saygı göstermeyip TÜİK'i itibarsızlaştırmak isteyen "ne idüğü belirsiz, güvenilir olmayan" bu kuruma haddini bildirmek gerekmez mi? Nitekim TÜİK de öyle yaptı ve kurum hakkında suç duyurusunda bulundu. Ne de olsa TÜİK'in rakamları sorgulanmaz, sorgulayanlar zaten "vatan hainidir."

TÜİK'in son marifeti ekonominin yüzde 21,7 oranında büyüdüğünü, işsizlik oranının ise yüzde 12'ye düştüğünü açıklamak oldu. Gelin görün ki, işçilerin alım gücü her geçen gün düşüyor. Gıdaya, elektriğe, doğalgaza gelen zamlarla, ev kiralardaki fahiş artışlarla işçilerin beli bükülüyor. İşsizlik güya düşüyor ama 6 kişilik kadro ilanına 10 bin kişi başvuruyor. Vallahi kimse haksızlık yapmasın. TÜİK'in işi gerçekten çok zor. İş sadece veri toplayıp hesaplama yapmak olsa kolaydı. Ama verileri çarpıtmak, tozpembe gözlükler dağıtmak, algı yönetmek, sonuçları iktidarın beğeneceği hale getirmek hiç kolay değil. Neyse, lafı uzatmayalım. Meğer TÜİK çok çalışıyormuş, çok! ■

yapmazken siyasi iktidarın sözcüleri çıkıp sermayenin avukatlığını yaptı. İnsanlar yakınlarının cansız bedenine ulaşamazken bir bakan kalkıp "mağdur olan HES'tir" dedi.

İş cinayetlerinde yakınlarını kaybedenlere "kan parası" teklif ederler, "geçinemiyoruz, eve ekmek götürmüyoruz" diyene "al keyif çayı iç" derler, "porsiyonlarınızı küçültün" derler... Bu sözler egemenlerin dilinden bir gaf olarak dökülmüyor, onların zihin dünyalarını yansıtıyor. Peki, egemenin zihin dünyası nasıl çalışır? Bu zihin dünyasını ne belirler? Onların empati duygusu yok. Yaptıklarının yıkıcı sonuçlarına üzülmeye duygusu yok. Tek duyguları para kazanmak, kâr elde etmek, rakiplerini ez-

mek, paranın ve gücün sahibi olmak. Sermayedar şöyle bakıyor: "Her şeyin bir fiyatı var. Parasını verdikten sonra her şey mubah!" Kül olan ormanlar için yahut kuşları, kuzuları ve buzağuları için feryat figan ağlayan insanların halinden anlamazlar! "Yine ağaç dikeriz" derler, "beyaz etse beyaz et" derler, "kayı neyse karşılız" derler. Yanan, boğulan, göçük altında kalan, açlık çeken insanları anlamazlar. Acılar, umutlar, hayaller, sevgiler... Her şeyin ama her şeyin bir fiyatı vardır onların gözünde. Aymazlık, arsızlık sınırlarını bu nedenle zorlar, acılarımızla dalga geçerler. Bu düzenin çarkı bozuk sınıf kardeşim, düzenin efendilerinin mayası da zihniyeti de bozuk. Bizim birbirimizden başka anlayışımız da dermanımız da yok! ■

Üniversite Gençliği Barınmıyor!

■ Piri Reis Üniversitesinden bir öğrenci

Bu yıl binlerce öğrenci arkadaşımız üniversiteye yerleşti, başlarını sokacak bir çatı bulamıyorlar. Yüz yüze eğitimin başlayacağını açıklanmasından sonra kira fiyatları İstanbul'da yüzde 80, Ankara'da yüzde 55, İzmir'de yüzde 49 arttı. 1+1 olarak ilanı verilen birçok evde, ne cam bulunuyor ne de bir havalandırma... Özellikle tek oda şeklinde yapılan bu odaların kiralari ise 1500 liradan başlıyor. 650 lira olan KYK bursunun neredeyse 2,5 katı! Yine bir kişinin dahi hareket edemediği büyüklükte olan yurt odalarının fiyatı da en az bin lira. Normal fiyatı 390 lira olan bir devlet yurduna aylık verilen miktar ise, depozito ile 650 liraya kadar ulaşıyor. Ancak 8 milyon üniversitelinin ancak 650 bini bu yurtlarda kalıyor.

Durum böyleyken üniversite öğrencileri "Barınmıyoruz" hareketini başlattılar. İstanbul, İzmir, Ankara ve Kocaeli gibi kentlerde ev ve yurt bulamayan üniversite öğrencileri sokaklarda, parklarda yatıyorlar. Seslerini duyurmak için sosyal medya üzerinden çeşitli videolar ve yazılar paylaşıyorlar. Gençlerin bu çığlığının sosyal medyada yayılması ve destek görmesi üzerine "abartılacak bir sorun yok" yorumunda bulunan Cumhurbaşkanı

nı Erdoğan şöyle dedi: "Göreve geldiğimizde üniversite öğrencilerinin aldığı burs 45 liracıktı. Ya elinize dilinize dursun ya. Şu anda 650 liraya çıktık. Nereden nereye geldik." Bu sözleri dinlerken "bunlar bizi aptal zannediyor!" demeyen kaç öğrenci var? O zamanın 45 lirasıyla bu zamanın 45 lirasının aynı olmadığını küçük bir çocuk bile biliyor. 2002'de bir üniversite öğrencisinin aldığı "45 liracık" burs ile yaklaşık 1,5 çeyrek altın alınabiliyordu. Bugün 1,5 çeyrek altın 1300 liradan fazla ediyor. Yani 20 yıl öncesinin "45 liracığının" bugünkü karşılığı en az 1300 lira olmalıydı. Oysa bugün öğrenciye reva görülen burs sadece 650 lira.

Toplumda ve hayatta bir yer edinme hayalleriyle üniversiteye yerleşiyoruz, bıraktık ileride bizi bekleyen işsizliği, ekonomik sorunları bugünümüz bir sorunlar yumağıyla örülü! Uzay çağında barınma sorunuyla boğuşuyoruz. Milyonlarca genç gelecek kaygısı içinde bir umuda tutunmaya çalışırken, binlercesi sokaklarda yarken egemenler ABD'de dikilen milyonlarca dolarlık bir gökdelenle (Türk Evi) övünmemizi bekliyorlar. İşsizlik, yoksulluk, umutsuzluk, geleceksizlik şimdi de çatısızlık... Yeter artık! ■

Bir Düşünümüz Var, Ama Tarihi Belli Değil

■ Bel Karper'den grevci bir işçi

Bizler Bel Karper'in grevci işçileri olarak 125 günü aşkın süredir fabrika önünde direniyoruz. Geçtiğimiz haftalarda işveren grev kırıcılık yapmaya başladı. Ancak biz yılmadık, patronun grev kırıcılığına engel olduk. Kararlılığımız her geçen gün artıyor. Ölmek var dönmek yok!

Bizler çok iyi biliyoruz ki işçiler birleşe birleşe kazanacak. 26 Ağustosta Dayanışma TV'nin Adkotürk ve Bel Karper işçileri için hazırladığı "Grev Günlüğü" belgeselinin galasında bunu çok daha iyi anladık. Buradan hem Dayanışma TV'ye hem de ÜİD-DER Müzik Topluluğuna çok teşekkür ediyorum. Türkiye'nin birçok şehirden bizimle dayanışmaya gelen ÜİD-DER'li dostlara teşekkür ediyorum. Sizler ilk gün de bizim yanımızda oldunuz, son gün de yanımızda olacaksınız, biliyoruz. Bizler ÜİD-DER'in etkinliklerine misafir olduk, orada da bizi sevgiyle, saygıyla ağırladınız. Sizlerle bir aile gibi olduk.

5 yaşındaki çocuğum "Direne Direne Kazanacağız"

sloganı atıyor. O da büyüyünce babası gibi mücadele eden bir işçi olacak, çocuğumu mücadeleciler bir işçi olarak yetiştireceğim. Ben ona tüm mücadele sürecimizi anlatacağım. Bu çocuk hakkını yedirir mi büyüyünce? Babası yedirmemiş ki çocuğu yedirsin.

İşvereni bir an evvel kanunlara uymaya çağırıyoruz. Çocuklarımızın geleceğini çalmasınlar. Bizler işçiyiz, biz haklıyız, biz kazanacağız! Ne kadar zor olursa olsun, direne direne kazanacağız! Bunun böyle olacağını Nestle'de, Coca Cola'da, Pepsi'de ve diğer işyerlerinde gördük. Arkamızda Tekgıda-İş Sendikası gibi güçlü bir aile, ÜİD-DER gibi sınıf dostlarımız var. Hem Adkotürk patronuna hem Bel Karper patronuna sınıf dayanışmasıyla ne kadar güçlü olduğumuzu gösterdik. Bizler biliyoruz, halaylarla sloganlarla Bel Karper'e gireceğiz. Bir düşünümüz var dostlar, ama tarihi belli değil. Bir düşün yapacağız! O gün geldiğinde siz dostlarımızı da bizimle halaylar çekmeye davet ediyoruz! ■

Okullar Açıldı Ama...

Aç-kapa yapılarak ama çoğunlukla uzaktan eğitimle geçen 1,5 yıllık pandemi döneminin ardından nihayet okullar açıldı. Pandemide evlerde kapalı kalan çocuklar asosyalleştiler, çocuklarının bakımını üstlenen kadınlar çok büyük zorluklar yaşadılar. İnternet, bilgisayar ya da tablet olanaklarına sahip olmayan aileler kendilerini aşan bir maddi yükün altına girerek eksiklerini tamamlamaya çalıştılar. Bunu da yapamayanların çocukları eğitimden tamamen uzak kaldı.

Bu süreçte pandeminin bahane olamayacağını, gerekli koşullar sağlanarak yüz yüze eğitimin yapılabilmesini/yapılması gerektiğini söylemiştik. **Halihazırda 500 bin öğretmen atama beklerken yeni öğretmen ataması yapılabilir, boş boş bekleyen pek çok kamu binası okula dönüştürülebilir veyahut yeni okul binaları inşa edilebilir, yeterli sayıda sağlık ve temizlik personeli işe alınarak ve hijyen malzemeleri temin edilerek** yüz yüze eğitimin koşulları sağlanabilirdi. Ama bütün bunlar maliyet anlamına geliyordu ve öğretmenlerin aldığı maaşı bile yük olarak gören Milli Eğitim Bakanlığının böyle bir "mali yükün" altına girmeye niyeti yoktu. En kolay çocukları ve aileleri kendi kaderiyle baş başa bırakarak ekranlarda, sosyal medyada her şeyin yolunda olduğu mesajı vermektir, nitekim iktidar da bunu yaptı. Türkiye, OECD ülkeleri arasında pandemi boyunca okulların en uzun süre kapalı kaldığı ikinci ülke oldu.

Uzaktan eğitim dönemi aileleri o kadar çok yordu ve bıktırdı ki, buna bir de eğitimden uzak kalan çocuklarının geleceğinin ne olacağı kaygısı eklenince durum iyice çekilmez bir hâl aldı. Okulların daha fazla kapalı kalması pek çok açıdan kayıp anlamına geleceği için MEB'in okulları açmaktan başka çaresi yoktu. Öğrenci sayısı, mevcut okul ve derslik sayısı, öğretmen sayısı gibi veriler zaten MEB'in elinde mevcuttu. Yapması gereken tek şey bu veriler üzerinden yeni döneme salgın koşullarını düşünerek hazırlık yapmaktır. Temmuz ayında henüz bakanlık görevini yürütürken Ziya Selçuk şunları söylemişti: "Artık bu ülke çocuklarını daha fazla eve kapatmamalı, öğretmenlerini daha fazla yormamalı. Velilerimizi daha çok yormamalıyız. Okullarımızı açmalıyız. Hep birlikte bunun için ne gerekiyorsa yapacağız." Gelin görün ki, MEB ma-

saldaki ağustos böceği misali bütün yaz çalıp söylemiş, okul dönemine hiçbir hazırlık yapmamıştı.

Özellikle İstanbul gibi büyük şehirlerde çocuklarını okula götüren veliler 45-50 kişilik kalabalık sınıflarla karşılaştılar. Bu yıl birinci sınıfa başlayan kızını okula götürdüğünde karşılaştığı manzara karşısında isyan eden emekçi bir baba şöyle diyor: "Lanet olsun. Alayım devlet okulundan, özel okula vereyim diyorum ama yılda 12 bin lirayı nereden bulup vereyim? Hadi bu yıl verdim diyelim, 12 yıl boyunca bu masrafı karşılamama imkân yok." 1500 kişilik okullarda öğrenciler aynı anda sınıflara girip aynı anda teneffüse çıkıyorlar. Bu kadar kalabalık okullarda, 50 kişilik sınıflarda sadece hastalık riski oluşmaz aynı zamanda eğitimin kalitesi düşer. Çocukların kaza geçirme riski daha yüksektir, öğretmenler ruhsal ve fiziksel olarak daha fazla yıpranır.

Okullar kırtasiye benzeri masrafların yanı sıra artık hijyen masraflarını da velilerden talep ediyor. Zaten okul kıyafeti, servis, kitap, defter gibi okul ihtiyaçlarına gelen zamlarla beli bükülen işçiler şimdi bir de ek masraflarla karşı karşıyalar. MEB'e sorsanız okulların "bağış" toplama yetkisi yok. Peki, bunun için bir şey yapıyor mu? Bağış toplayan okul yönetimlerine yaptırım uyguluyor mu? Elbette hayır. Bunu yapamaz, yapmaz; çünkü bu durumda ihtiyaçları kendisi sağlamak ya da bunun için okullara yeterli ödenek vermek zorunda. Ancak MEB'in okullara verdiği ödenek, öğrenci başına aylık 4 lira!

Pandemi öncesinde emekçi ailelerin en çok dile getirdikleri sorunlardan biri eğitimin kalitesiydi. Bu sorun devam ederken ortaya çıkan salgın, sorunları daha da büyüttü. Çocuklarımız hem ruhsal ve sosyal sorunlar yaşadılar hem de eğitimlerinden geri kaldılar. Yeni eğitim döneminde bu kayıpların telafi edilmesi, eğitim kalitesinin yükseltilmesi gerekirken durum tam tersi oldu. Bugün çocuklarımızın nitelikli eğitim hakkı elinden alınıyor, öğretmenlerimiz ağır bir yükün altında eziliyor. İktidar ve MEB ise her zamanki gibi köşesine çekilmiş; sorun yaşayan veliye öğretmeni, öğretmene veliyi göstererek durumu "idare ediyor." Bu durum kabul edilemez. Sağlıklı ve nitelikli eğitim hakkı için emekçi ailelerin ve öğretmenlerin birlikte mücadele etmekten başka seçeneği yok. ■

DURDURUN YALANLARI

Dursun istiyorum yalanlar.
Bırakın yoksulları beslediğinizi anlatmayı
Çünkü siz çıkardınız açlığı
Altın çukuruna akıttığınızda kanımı.

Dursun istiyorum yalanlar.
Bırakın kurduğunuz okulları saymayı,
Çünkü siz çıkardınız cahilliği
Yalnızca bana göre bir eğitim kurarak.

Dursun istiyorum yalanlar.
Bırakın göstermeyi hastanelerinizi,
Çünkü siz çıkardınız hastalıkları
Emeğime açlık ücreti ödeyerek.

Sipho Sepamla

SABAH TÜRKÜSÜ

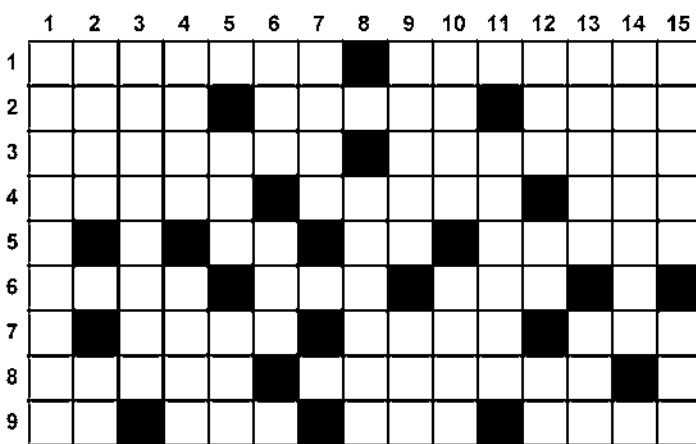
Hey!
Bir sabahın üç kapısı var göğö.
Biri umut
Al umudu ver çocuğa büyütsün
Büyütsün de yürüsün.

Hey! Hey!
Bir sabahın üç kapısı var göğö.
Biri emek ellerinde ışyan
İşit gitsin
Yol boyu
Türesin.

Hehey de hey!
Bir sabahın üç kapısı var göğö.
Biri korku
Çal yere.

Emek senin umut senin
Korku ne?
Yeter ki ellerin ellere kavuşsun.

Sennur Sezer

İşçinin Bulmacası**Soldan Sağa**

1. İşçiye prim karşılığında sağlanan güvence. İşçilerin hakları için ısrar etmesi.
2. İşler, işlemler. Tamamlanmış, iyice işlenmiş. 5 Eylül 2021'de darbe gerçekleşen Afrika ülkesi.
3. Faiz veya hisse senedi gibi değerli evrakın geliriyle yaşayan kimse, rantçı. Yumurta, soğan, yeşilbiber ve domatesle yapılan bir yemek.
4. Tarım işçisi, rençber. Soluk borusu. Doğum işini yaptıran.
5. En kısa zaman. Mağara. Bir kimyasal bileşik.
6. Toplama işareti. O yer. Acil tıp teknisyeni kısaltması.
7. Er, onbaşı ve çavuşlara verilen genel ad. Maddi sıkıntıdan kurtulamayan emekçinin bir araya getiremediği. Sıcak bölgelerde yetişen kalın kabuklu,

uzun meyve.

8. Televizyon camı. Demir satan, demir eşya yapan veya onaran kimse.
9. Boru sesi. İslanıldığı zaman kolayca biçimlendirilebilen yumuşak ve yağlı toprak. Dilin algıladığı duyum. Düz, açık ve geniş yer, meydan, saha.

Yukardan Aşağıya

1. Dayanışma TV'nin hazırladığı, madencilerin çalışma şartlarını ve sorunlarını ele alan belgesel.
2. Bayındırlık. Bir bağlaç.
3. Yasa dışı işler yapan çete üyesi.
4. Balık avlama aracı. Ortadoğu'da bir ülke.
5. Verme, ödeme. Birden.
6. Deneyimsiz, acemi, çaylak. Hatırlatıcı kısa yazı.
7. Bir el işini veya mekanik bir işi gerçekleştirmek için özel olarak yapılmış nesne.
8. Uyuma, boyun eğme.
9. Ateş olmayan yerden çıkmaz. Fakat.
10. Hindistan'da kutsallık atfedilen büyükbaş hayvan. Sözleşme.
11. Meyvenin özü.
12. Batı Anadolu'daki deniz. Pahalandıkça işçinin sofrasına daha az giren gıda. Kalsiyumun simgesi.
13. Yararlanılan imkân. İnce ve uzun metal çubuk.
14. Kastamonu'nun bir ilçesi.
15. Bir erkek adı. Sanma, sanı.

Geçen Bulmacanın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	K	Ü	R	E	S	E	L	I	S	I	N	M	A	E	
2	A	R	A	M	N	I	R	E	N	G	İ	A	Ş		
3	B	E	E	K	R	N	A	M	A	V	İ				
4	I	T	A	L	I	K	M	E	M	İ	L	A	T		
5	L	İ	F	L	A	R	A	D	İ	K	E	N			
6	İ	M	İ	Z	A	A	N	M	T	A					
7	Y	A	M	A	B	E	D	E	V	İ	A	Z			
8	E	S	A	N	İ	T	B	A	L	O	A				
9	T	O	R	A	V	İ	R	A	L	T	İ	P			

Adkotürk ve Bel Karper'de Grev Kırıcılığı ve Grev Hakkı

Ağırlaşan çalışma koşulları ve artan baskılar nedeniyle örgütlenerek sendikalı olmak isteyen işçilerin sayısı artıyor. Buna karşılık patronlar sendika düşmanlığı yapıyor, yasaları çiğniyor, ücretsiz izne çıkarma, haksız ve hukuksuz bir şekilde işten atmaya kadar her yolu deneyerek örgütlenmenin önüne geçmeye çalışıyor. Bütün bu saldırılara rağmen sendikalaşmanın önüne geçemediklerinde, bu sefer de toplu iş sözleşmesi masasına oturmayı reddediyorlar. İşçilerin greve çıkması durumundaysa grev kırıcılığı yaparak işçilerin örgütlülüğünü bozmaya çalışıyorlar.

Bir süredir grevde olan Indomie Adkotürk ve Bel Karper işçileri de aynı süreçten geçtiler. Patronların her türlü hukuksuz, yasa dışı saldırısına maruz kaldılar. Ama sendikalarından ve mücadelelerinden vazgeçmeyerek birliklerini bozmadılar. Her iki işyerinde de patronların sendikayla toplu iş sözleşmesi masasına oturmayı reddetmesi üzerine işçiler üretimden gelen güçlerini kullanarak greve çıktılar. Grev hakkı yasal olarak işçiye tanınmış bir hak. 2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununa göre; “İşçilerin, topluca çalışmamak suretiyle işyerinde faaliyeti durdurmak veya işin niteliğine göre önemli ölçüde aksatmak amacıyla aralarında anlaşarak veyahut bir kuruluşun aynı amaçla topluca çalışmaması için verdiği karara uyarak işi bırakmalarına grev denilir. Toplu iş sözleşmesinin yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde işçilerin iktisadi ve sosyal durumlarıyla çalışma şartlarını korumak veya düzeltmek amacıyla bu Kanun hükümlerine uygun olarak yapılan greve kanuni grev denilir.” Yasada da belirtildiği gibi grevin amacı işyerindeki “faaliyeti durdurmak veya işin niteliğine göre önemli ölçüde aksatmak”tır. Bir grevde bu olamıyorsa o grevin patronun üzerinde baskı yaratması mümkün değildir.

Ancak hem Adkotürk hem de Bel Karper yönetimleri yasal haklarını kullanan işçilerin grevini kırmaya çalışıyorlar. Dışarıdan işçi getirerek grev kırıcılığı yapıyor, içeride greve katılmayan işçileri grevde olan işçilerin çalıştığı bölümlerde çalışmaya zorluyorlar. Peki, grev kırıcılığına dair yasa ne diyor? Aynı Kanununun 43. maddesine göre patronlar kanuni bir grev sürecinde grevci işçilerin yerine

“hiçbir surette daimi veya geçici olarak başka işçi alamaz veya başkalarını çalıştıramaz.” Greve katılmayan işçileri ise “ancak kendi işlerinde çalıştırabilir, bunlara, greve katılan işçilerin işlerini yaptırılmaz.”

Yasa açıkça grev kırıcılığını suç saymasına rağmen patronlar bu suçu işlemeye devam ediyorlar. Bel Karper işçileri ise kaçak işçileri taşıyan servislerin fabrikaya girmesini engellemeye çalışıyorlar. Peki, ortada patronun işlediği grev kırıcılığı suçu varken yasaları uygulamakla görevli kaymakamlar, polisler, jandarmalar ne yapıyor? Bu suçu engellemeye çalışan grevci işçilere ve sendikacılara cezalar kesiyorlar. Üstelik her seferinde kişi başı 12 bin 804 lira! Grev kırıcı işçileri taşıyan servisleri durduran Bel Karper işçilerinin karşısına “bu yaptığınız yasal değil” diyen kaymakam çıkıp grev kırıcılığına ortak oluyor. Polise “gerekirse işçiyi gözaltına alın, burayı dağıtın” emri veriliyor. İş-Kur müdürü sendikanın şikâyetini dikkate alarak grev kırıcılığını tespit edip işlem yapacağı yerde “kanunun işleyişi umduğundan yavaş işliyorsun sen yasa çiğneyemezsin, böyle bir vatandaşlık yok” diyerek işçilere “kanun” dersi vermeye kalkıyor.

Bir tarafta sendikalarıyla birlikte yasal haklarını savunan grevci işçiler, diğer tarafta alenen suç işleyen patronlar ve onların çıkarlarını kollayan devlet yetkilileri... Yasalar işçi sınıfıyla patronlar sınıfı arasındaki güç mücadelesinin sonucunda yazılır. Yani kim güçlüyse yasaları o yazar. Hiçbir hak yoktur ki egemenler lütfedip vermiş olsun. Yasalarda yer alan tüm haklarımız zamanında işçilerin mücadelesiyle elde edilen haklardır. Ancak ne zaman ki işçilerin örgütlülüğü dağılır ve gücü zayıflar işte o zaman işler değişir. Ya kazanılmış haklarımız yasalardan silinir ya da kâğıt üstünde kalır. Yasaları çiğneyen patronlara da hiçbir yaptırım uygulanmaz ancak işçilerin yasal haklarını kullanmaları dahi engellenmeye çalışılır. Bugün Adkotürk ve Bel Karper başta olmak üzere işçilerin örgütlendiği hemen tüm fabrikalarda olan budur. Bu nedenle Adkotürk ve Bel Karper işçilerinin grevleri, işçilerin sendikalaşma ve grev haklarının kâğıt üzerinde kalmayarak uygulanabilmesi ve korunabilmesi açısından önemlidir. ■

Geleceğini Arayan Gençlik

YARINLAR İÇİN MÜCADELE EDELİM!

Mutsuzluk, yalnızlık, karamsarlık ve geleceğe dair umutsuzluk! Gençlik yılları insanın en güzel zamanları ama emekçi gençliğin hayatının merkezinde kocaman bir boşluk var. İster öğrenci ister işsiz veya çalışıyor olsun, işçi sınıfının gençliği kahredici bir çukursuzluk içerisinde. Kâra dayalı sömürü düzeni geleceğe dair kurduğumuz umutları söndürüyor.

Egemenler her fırsatta gençlerin toplumun geleceği olduğundan dem vurur. Peki, bize nasıl bir hayat reva görüyorlar? 12-13 yaşında, daha okul çağında işçileşiyor kimimiz; bir kafede, tekstil atölyesinde yahut inşaatta buluyor kendisini. Sonra başlıyor ömürlük sömürü, baskı ve sefalet... İş bulma kaygısı, iş kaybetme korkusu, eve ekmek götürme derdi... Resmi verilere göre Türkiye'de bugün 18 yaşından küçük 720 bin işçi çalışıyor. Kâr hırsıyla yanıp tutuşan patronlar sınıfı için 720 bin ucuz işgücü!

Peki, ya okuyanlarımız? Kantin ve yemekhanelerden kıyafete, servis ve toplu taşımadan ders materyallerine, cüzdanları boşaltan dershane ve özel derslerden harç ve barınma ücretlerine kadar eğitim masrafları her kalemde yükseliyor. Her sene milyonlarca sıra arkadaşımız sırf ekonomik sıkıntılardan ötürü üniversiteyi, liseyi, hatta ortaokulu bırakmak zorunda kalıyor. Okumak işçi çocukları için giderek pahalılaşıyor, zorlaşıyor.

LGS, YKS, TYT, KPSS... Her sene milyonlarcamız bir meslek sahibi olmak, toplumda bir yer edinmek hedefiyle çeşit çeşit sınava giriyor. Hayat hiçbirimiz için eşit değilken aynı sınav sistemiyle ölçülüyor. Yarış atı gibi koşturuluyor, hayatı iskalıyoruz. Sınava hazırlanan bir öğrencinin zihnine, sınavı kazanmaktan ve iyi bir okula gitmekten başka hiçbir seçeneğin olamayacağı fikri işleniyor. Sonuç? Pek çok arkadaşımız bu yoğunluğu ve başarısızlık hissiyatını kaldıramayarak anti-depresan ilaçlara başlıyor, daha da acısı intihara sürükleniyor.

Genç işsizlik bugün Türkiye tarihinde örneği görülmemiş ölçüde yüksek! 15-24 yaş aralığındaki gençlerde işsizlik oranı yüzde 43'ü buldu, yani neredeyse her iki gençten biri işsiz! Üniversite mezunu olmak da bu topraklarda artık bir emekçi çocuğunun makûs talihini değiştirmiyor. Üniversite mezunu her üç gençten biri işsiz! Bu-

gün Türkiye'de azımsanmayacak bir bölümü üniversite mezunu olan 1 milyon 300 bin genç kayıt dışı çalıştırılıyor. Her 10 gençten 4'ü sosyal güvenceden yoksun!

On milyonlarca genç, en verimli oldukları dönemde iş bulamıyor. İşsizlik, insanı bir boşluğa fırlatıp toplumsal dayanak noktalarını yok ediyor. İşsizlik ve gelecek kaygısı büyük bir endişeye, endişe ise umutsuzluğa ve depresyona yol açıyor. Öz saygılarını kaybeden gençler, kimlik bunalımına düşüyor ve psikolojik sorunlarla boğuşuyor. Yani sömürü düzeni gençliğin enerjisini emiyor ve onları pasifleştiriyor.

Toplumsal ilişkileri çürüten, insanî değerleri aşındıran, rekabeti körükleyen, insanları bencilileştiren kapitalizmdir. Savaşlar ve sefalet dört bir yanda, haksızlıklar, adaletsizlikler her yanı sarmış durumda. Özgürlükler kısıtlanıyor, baskı ve yasaklar artıyor. Sanki bir deli gömleğine hapsedilmişiz; nefes alamıyor, boğuluyoruz. Dahası kapitalist kâra dayalı üretimin yol açtığı iklim krizi dünyamızı hayli tehlikeli bir noktaya sürüklüyor. Bu düzen yoksulluk düzenidir, geleceksizlik düzenidir. Hayatı çoraklaştıran, çölleştiren bir düzendir bu!

Genç arkadaş! Biz sıra arkadaşın, iş kardeşin, işsizlik kuyruğunda önündeki, arkandakiyiz. Derdinin ortağıyız ama aynı zamanda kol kola gireceğin dostlarınız. İtiraz etmiyor ve değiştirmeye çabalamıyorsa, eleştirdiklerinden sorumlu olmaz mı insan? Ama biz değiştirebiliriz, geleceğimizi şekillendirebiliriz. Kararlıyız, inançlıyız, umutluyuz. Biliyoruz ki umutlu olmak yetmez, umudun öznesi olması, kendisi olmalıyız. Yeter ki yarının kurucuları olmanın cüretini gösterelim. Yeter ki hep birlikte bir adım atalım ve yarını bugünden kurmaya başlayalım. Dünyayı değiştirmek ve daha güzel yarınlar kurmak için işçi sınıfının mücadele saflarında yerimizi alalım!

Genç arkadaş! Emekçi gençlik olarak kapitalist sömürü düzeninin çizdiği aptallaştırıcı yaşamı kabul etmiyoruz. Kabuğumuzda yaşamayı ve insanlığın sorunlarına sırtımızı dönmeyi reddediyoruz. Bizlere dayatılan sömürü koşullarını ve geleceksizliği reddediyoruz. Kapitalist barbarlığı ve onun saçtığı karanlığı reddediyoruz. Seni, sesi-mize ses katmaya davet ediyoruz! ■